

Vážení predstavitelia politickej strany SMER- SSD,

blížia sa parlamentné voľby a prostredníctvom dotazníka zisťujeme pre občanov SR postoje jednotlivých strán najmä ku geneticky modifikovaným organizmom (ďalej len „GMO“) a k bodom našej [petície](#). Kontroverzná téma GMO rezonuje medzi občanmi, aj kvôli snahe o dereguláciu nových GMO. Budeme radi, keď vyplníte dotazník so 7 otázkami nižšie.

Odpovede na otázky vás prosíme zaslať do 18.09.20223 na adresu: info@vsetkoogmo.sk

Vyhodnotenie dotazníka zverejníme ešte pred voľbami na verejných portáloch.

Ak chcete doplniť „Poznámku“ pri odpovediach na otázky, vyhodnocovať budeme iba poznámku s rozsahom textu **max. 250 znakov**, vrátane medzier.

DOTAZNÍK:

Podporíte a budete presadzovať (vaša strana i vaši kandidáti) počas budúceho volebného obdobia:

1. Zákaz pestovania schválených GMO na území celej Slovenskej republiky do 6 mesiacov po voľbách?

[Väčšina krajín EÚ](#) už zakázala pestovanie týchto v EÚ schválených GMO plodín. Urobili tak preventívne, aj keď sa u nich tieto GMO nepestovali. Napriek všeobecnému odmietaniu a snahe občanov (napr. [petícia](#)) na Slovensku takýto zákaz stále nemáme. Tieto GMO plodiny sa u nás síce prestali pestovať, avšak nič nebráni tomu, začať ich každý rok opäť pestovať. Ak sa tak niekto rozhodne, bude neskoro, pretože kvôli legislatívnemu procesu nie je možné tomu včas zabrániť. Dvere pre GMO má Slovensko teda stále otvorené. GMO plodiny pritom nesplnili [sľuby](#) výrobcov, naopak priniesli len [riziká a problémy](#).

Vaša odpoveď: ÁNO

Poznámka: Základný dôvod, ktorým sa odôvodňuje potreba produkovania GMO t.j. zabezpečiť dostatok potravín resp. krmovín pre chov hospodárskych zvierat v Slovenskej republike neexistuje. Ročná produkcia obilnín v SR, priemerne sa pohybuje okolo 4 mil. ton je raz taká ako vieme pri súčasnej potrebe potravinárskej pšenice resp. stavoch hospodárskych zvierat spotrebovať. Uplatňovanie princípu predbežnej opatrnosti pri používaní produktov GMO považujeme s prihliadnutím na používané laboratórne metódy za nedostatočnú záruku eliminácie ich možných negatívnych dopadov na spotrebiteľa a životné prostredie. Preto preferujeme zákaz pestovania GMO plodín.

2. Úplné odmietnutie [návrhu](#) Európskej komisie na dereguláciu nových GMO vyrobených novými genomickými technikami (NGT), aby zostali regulované podľa súčasne platnej EÚ legislatívy o GMO?

Komisia navrhuje veľkú časť nových GMO (NGT) vylúčiť z povinnosti hodnotenia rizika a GMO označovania v zmysle súčasnej EÚ legislatívy o GMO. Dostanú sa tak nebadane na naše polia a do našich potravín. Štáty EÚ stratia možnosť zakázať ich pestovanie. Komisia tak robí napriek tomu, že NGT nemajú preukázanú bezpečnosť a funkčnosť, naopak mnohé

štúdie už preukazujú ich nepresnosť a tvorbu neželaných zmien v DNA, čo môže viesť k rizikovým vlastnostiam pre zdravie a ŽP. Viac sa môžete dozvedieť v týchto [podkladoch](#). Dodávame, že NGT sú tiež GMO, [rozhodol](#) o tom aj Európsky súdny dvor. [Petícia](#) k nim.

Vaša odpoveď: ÁNO

Poznámka: Viď poznámku k otázke č.1. Navyše doterajšie výsledky a závery vedeckých štúdií ohľadne nových genomických techník ešte ani zďaleka nepreukazujú vylúčenie rizík spojených s ich použitím v potravinovom reťazci. Návrh Komisie preto považujeme za unáhlený a zrejme ovplyvnený biznisovou lobby.

3. Povinné označovanie všetkých produktov, tak aby bolo jasné, či obsahujú (respektíve neobsahujú) GMO zložky, a to v rámci celého výrobného cyklu produktov vrátane živočíšnych produktov a potravín vyrábaných zo zvierat, ktoré sú kŕmené GMO krmivom? Presadzovanie tejto požiadavky aj na celoeurópskej úrovni počas celého volebného obdobia?

Na trhu existuje obrovské množstvo potravín vyrobených s použitím GMO (okrem iných napríklad produkty zo zvierat kŕmených GMO krmivom, ako sú vajcia, mliečne, mäsové výrobky...). V prieskumoch ich občania odmietajú respektíve vyžadujú označovanie. Dnes vôbec nemáme právo výberu, pretože na výrobkoch nie je uvedené, či boli vyrobené s použitím, respektíve bez použitia GMO. Spotrebiteľia musia mať toto právo.

Vaša odpoveď: ÁNO

Poznámka: Považujeme za automatické, že spotrebiteľ by mal mať právo z označenia potraviny zistiť, či ide o produkt zo zvierat a kŕmeného GMO plodinou. Je nelogická absencia takéhoto údaju v označení potraviny ak komunitárna i národná legislatíva vyžadujú jej označenie ďaleko nepodstatnejšími údajmi.

4. Na medzinárodnej úrovni nezávislé dlhodobé hodnotenie vplyvu GMO organizmov na zdravie človeka ŽP a na agro-eko-systémy, nezávislé najmä na producentoch GMO?

Vaša odpoveď: ÁNO

Poznámka:.....

5. Podporu vývoja a výskumu zameraného na šľachtenie nových odolných odrôd a hybridov, resp. obnova starých, tradičných odrôd kultúrnych plodín vhodných pre podmienky SR?

Vaša odpoveď: ÁNO

Poznámka: Už dosiahnuté výsledky šľachtiteľských staníc a NPPC v oblasti nových odrôd obilnín preukázali, že je možné vyšľachtiť aj bez genetickej modifikácie odrody, ktoré sú nielen schopné dosahovať potrebné výnosy aj v podmienkach výrazných zrážkových deficitov spôsobených klimatickými zmenami ale sú aj odolnejšie voči chorobám. Problém

však môže byť vo finančnej dostupnosti, najmä menších poľnohospodárov, k takémuto osivu, pretože právna ochrana výsledkov takéhoto šľachtenia sa zákonite premieta v jeho cene. Preto je nevyhnutné nájsť finančný nástroj, ktorým sa bude podporovať používanie takýchto odrôd.

6. Distribúciu ekologických potravín, zeleniny a ovocia vyprodukovaných na Slovensku do všetkých materských a základných škôl v SR?

Vaša odpoveď: ÁNO

Poznámka: Treba si však uvedomiť, že zabezpečenie tejto úlohy si vyžiada zásadnú zmenu štruktúry ekologického poľnohospodárstva. Podiel ekologicky obrábanej pôdy v SR je 11.6 %, čo je nadštandardné, avšak v máme iba 125 výrobcov biopotravín. Ak si uvedomíme, že ekovýroba mliečnych výrobkov u nás je minimálna, v roku 2022 sme v ekokvalite vyrobili iba 582 ton hovädzieho mäsa, 54 ton bravčoviny atď. , tak musí byť jasné, že môže ísť o dlhodobý cieľ.

7. Intenzívnu finančnú i nefinančnú (kapacitnú, legislatívnu a pod.) podporu rozvoja bez chemického, nízko – chemického a ekologického poľnohospodárstva, agroekológie, predaja z dvora a rodinných fariem a to všetko s dôrazom na ochranu životného prostredia, na rozvoj agro-biodiverzity a schopnosť adaptácie na klimatické zmeny v SR?

Vaša odpoveď: NEVIEME

Poznámka: Na takto formulovanú otázku sa nedá jednoznačne odpovedať. Ekologické poľnohospodárstvo budeme podporovať. Rešpektujeme cieľ 14% -ho podielu ekologického poľnohospodárstva do roku 2027, potrebná je však, ako uvádzame vyššie, jeho reštrukturalizácia. Bezchemické poľnohospodárstvo však z hľadiska potravinovej bezpečnosti SR považujeme za chiméru. Opatrenia potrebné na adaptáciu na klimatické zmeny budeme podporovať, avšak odmietame aby opatrenia údajne smerujúce na ochranu životného prostredia boli implementované na úkor života na vidieku.